

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XLVIII. Cœlibatus quo lure sit Ordinibus sacris annexus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

S. Syluestro, can. 6. proditur de VII. Diaconis Cardinalibus Romæ. Significat idem quod *P. incipalis*, ut à quo pendeant Episcopi, ceu cardine. Ut Cardinales virtutes, venti, puncta cœli, &c. dicuntur: Sic & Tituli seu Ecclesiæ Principales VII. dicebantur Cardinales; itaque à loco ad personas nomen transit.

II. OFFICIUM Antiquitas, 1. Est aut Episcopalis, aut Presbyteralis, aut Diaconalis. 2. Eligere Papam. 3. Assistere Papæ in regimine, ut Senatores Consuli, ut Consilarii Principi. In primitiua tamen Ecclesia omnes ferè Presbyteri ad Electionem Papæ conueniebant in paucitate Cleri: at postea auctiore Clero, soli Principales id munus obierunt.

III. COMPARATIO Cardinalatus cum Episcopatu est talis; 1. Potestate Ordinis maior est Episcopus Cardinali, Presbytero, vel Diacono. 2. Iurisdictione in propriam Ecclesiam item. Quia Episcopus attendit vel Dioecesi totius, vel urbi; Cardinalis verò soli Titulo suo, in quo est ut parochus, nec ius habet maius, quàm parochiale. 3. Regimine Vniuersalis Ecclesiæ maior est Cardinalis, Presbyter, aut Diaconus, quàm Episcopus. Singulara docet *Bellarmin. lib. 1. c. 16.*

DICO S. Hieronymum fuisse Presbyterum Antiochenum; non Romanum, non Cardinalem; ipso teste *Epist. 61.* Deinde etsi in Concilio 6. Carthaginensi ultimi subscriberunt Cardinales duo; sciendum tamen tunc ætatis Episcopos Cardinalibus fuisse maiores: postea verò mutatum esse.

Q. V. Æ. S. T. I. O. XLVIII.

COELIBATUS quo Inuesti Ordinibus S. annexus?

LUTHERO-CALVINISTÆ, post Iouinianum Wiliff, negant vllò, adeoque omninò hereticum esse. LUTHERVS *Libra de abroganda Missa*, Magdeburgentes Centuriæ singulis c. 7. maxime *Centuria 11. c. 7.*

BEZA, Martyr, CALVINVS *Inff. l. 4. c. 12. §. 23.* &c. Documenta singulorum subiciemus infra.

AUTOR. I. Votum Continentiæ non est iure diuino additum Ordinibus Sacris: proindeque est Dispensabile. Quia ex solo iure humano Apostolico vis emanat. 1. Ita *D. Tho. 2. 2. q. 8. art. 1.* & plerique contra Medinam, Maiorem, &c.

1. Quia Matrimonium non pugnat cum S. Ordinibus ratione Essentiæ sui, sed Officii: ne actu conjugali, aut cuius animus Sacerdotis eneruetur. Ideò non est iuris diuini, ut coniugati, si postea ordinentur, abstineant vxoribus. Alioquin Ecclesia non potuisset Græcis permittere vsum vxorum ante Ordines acceptos ducarum.

2. Nulla in Sacra Scriptura extat prohibitio: quin Vereri in Testamento licebat; in Nouo ad Timotheum & Titum iubet eligi castos.

3. Puritas ministerii castitatem requirit, ut conuenientem; non ut Necessariam. Ideò Concilium Ancyranum à S. Leone confirmatum, permisit etiam post Diaconatum ducere Vxores.

II. Iure Ecclesiastico & Apostolico Coelibatus est Ordinatis mandatus; ut nec prius ductis vxoribus fas uti. 1. Et Sacra Scriptura uti deducant S. Patres: Vide meum *Antichristum part. 2. q. 19.* 2. Ita Concilia: ut Ancyranum an. 314. Car.

Carthaginense 17. Canon. 2. anno 254. causam promit: *Et, quod Apostoli docuerunt, & seruauit Antiquitas; nos quoque custodiamus.* Sic & Concilia Italix, Gallix, Hispanix, Germanix antiquissima ante annum 700. Mendax ergo Melanchthon in Confessione Augustana legem cœlibatus primum in Germania fixam esse postannu 900. 3. Ro. Papæ, itemque S. Patres antiquissimi Græci, Latinique consentiunt apud Bell. l. 1. c. 19. 4. Exempla fauent laudatissimorum Episcoporum, & Clericorum inde usque ab Apostolis continentium.

Magdeburgenses Centur. a. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. de vxo a 15 proferant exempla multa.

At sunt *Vel* de ductis ante Ordinationem: *Vel* de minoribus Clericis: *Vel* de illaudatis uiris: *Vel* expressè mentiuntur.

4. Quia Matrimonium impedit Ecclesiastica munia Sacrificandi, ob impuritatem: Orandi & Legendi, ob hebetationem ingenii: Prædicandi ad uirgines & uiduas de castitate: Curandi animas, ob curas temporales: Procurandi pauperes, ob curam prolium. Et uix distinctio foret Clericos inter & Laicos.

QVÆSTIO XLIX.

Qua Sectariorum sunt documenta?

I LVTHERI & LVTHE- RANORVM.

Iubetur, Tit. 1. elegi ἀνεμίλητος, id est, sine crimine: quousito? *Sit unus uxorū uir, filios habens fideles, se non fornicetur.*

RESPONDEO. I. Sit sine ulla, quæ reprehendi posset, etiam specie criminis; ut bigamia, index est incontinentiæ: Ita

Chrysoft. hic. 2. Aug. tract. 41. in Ioan. &c. Sit sine grandi crimine: quin cum multiplique uirtute, ut monogamia, sobrietate &c.

II. 1. Cor. 7. *Vnusquisque uxorem suam habeat, unam, non plures, nisi successiuè. 1. Tim. 3. Diaconi sint unius uxoris uiri.*

RESP. Patres sic exponunt, non habeat, aut non habuerit, nisi unam.

III. 1. Cor. 9. *Annon habemus potestatem circumducendi sororem uxorem: sicut Apostoli, &c.*

RESP. *Mulierem dicit, non uxorem; & ad usum uitæ, non luxuriæ.*

IV. *Sit unius uxoris uir, id est, Luthero, unam habeat; Magdeb. non plure: simul.*

RESP. I. Tim. *Vidua eligatur, que fuerit unius uiri uxor, id est, monogama: non ut Luth; & Magdeb. Nec id atatis ulli gentium mos erat duas habere simul. Ita S. Patres. Ita praxis Ecclesiæ, bigamos nunquam ordinantis: ad Christi conformitatem, qui unius Ecclesiæ Caput est.*

V. Magdeburgenses. Sanctus Vdalricus scribit, S. Gregorium Clericos admississe uxores; deinde in eius piscina reperta 6000. capitum: & mox decretum suum reuocasse, & pœnituisse.

RESP. I. Ibidem dicitur, Papam posse cogere ad cœlibatum. 2. Epistola est ad Nicolaum II. qui obiit an. 867: At S. Vdalricus factus est Episcopus an. 903. Ergo fictitia est epistola: Sanè autorem probatum habet nullum.

CALVINI & CALVINI- NISTARVM.

I. Deus reliquit matrimonium cuique liberum: & eius prohibitio est hæretica. 1. Tim. 4.

RESP. Placet libertas: proinde Ordinandis ponitur conditio cœlibatus seruandi. Et Paulus norat reprobantes

Dd 3 nu.